

Dosarul nr. 3ra-511/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – A. Paniș

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gonvaro-Con” împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău privind obligarea includerii în ordinea de zi a Consiliului municipal Chișinău și aprobarea deciziei de operare a modificărilor în hotarele terenului, obligarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare a terenului și constatarea faptului violării articolului 1 Protocolul 1 CEDO,

împotriva deciziei din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, s-a casat hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 04 ianuarie 2019 SRL „Gonvaro-Con” a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, prin care a solicitat obligarea pârâților de a include în ordinea de zi a Consiliului municipal Chișinău, cu aprobarea deciziei „despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a SRL „Gonvaro-Con”, din str. Cornului nr. 22, mun. Chișinău”, obligarea Primăriei municipiului Chișinău de a încheia contractul de vânzare-cumpărare cu SRL „Gonvaro-Con” a porțiunii de teren cu suprafața de 0,0317 ha, situate în mun. Chișinău, str. Cornului, nr. 22 cu nr. cadastral XXXXX, constatarea faptului că în prezentul caz refuzul Primăriei municipiului Chișinău și a Consiliului municipal Chișinău de a include în ordinea de zi a Consiliului municipal Chișinău și de a aproba decizia despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a SRL

„Gonvaro-Con” din str. Cornului, nr. 22, mun. Chișinău cauzează prejudicii materiale și constituie o violare a art. 1 Protocolul 1 CEDO, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor SRL „Gonvaro-Con” a indicat în cererea de chemare în judecată că la 18 decembrie 2014 Consiliul mun. Chișinău a adoptat decizia nr. 11/20, prin care a aprobat Planul urbanistic în detaliu privind valorificarea cartierului cuprins între str. Cornului, or. Durlești - Drumul Taberei. În această zonă a procurat mai multe porțiuni de teren privat pe care le-a comasat în vederea construirii unui complex de blocuri locative.

A menționat că în baza cererii sale s-a elaborat și aprobat Planul lotului din mun. Chișinău, str. Cornului, nr. 22 cu suprafața de 0,5646 ha, la care s-a alipit terenul adiacent cu suprafața de 0,0317 ha.

La 01 iulie 2016 a depus la Primăria mun. Chișinău cererea nr. 06-111/5176, prin care a solicitat procurarea terenului adiacent cu suprafața de 0,0317 ha. Acest teren este înconjurat de terenul - proprietate privată a SRL „Gonvaro-Con”, urmând ca în baza cererii SRL „Gonvaro-Con” să-i fie înstrăinat în mod obligatoriu, la preț normativ. În octombrie 2017 a fost avizat pozitiv proiectul Deciziei despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a SRL „Gonvaro-Con” din str. Cornului, nr. 22, mun. Chișinău. Primăria mun. Chișinău a constatat și confirmat că terenul cu suprafața de 0,0317 ha, nu poate fi format ca teren separat și nu poate fi înstrăinat altei persoane decât proprietarului terenului adiacent SRL „Gonvaro-Con”.

În vederea realizării planului urbanistic SRL „Gonvaro-Con” a obținut Certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 726/17 din 01 decembrie 2017.

Având certificatul de urbanism, precum și toate documentele necesare începerii lucrărilor de construcție, la 20 decembrie 2017 SRL „Gonvaro-Con” s-a adresat către Primăria municipiului Chișinău cu cerere privind eliberarea autorizației de construire a unui bloc locativ pe adresa: mun. Chișinău, str. Cornului, nr. 22, în corespundere cu datele din proiectul de execuție.

Pe motiv că în termenul prevăzut de lege nu a fost eliberată autorizația și nici nu a primit refuz la cererea adresată, la 17 ianuarie 2018, SRL „Gonvaro-Con” a înregistrat declarația de începere a lucrărilor la Primăria mun. Chișinău.

A menționat că conform art. 12 alin. (6) al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, dacă emitentul nu a respectat termenul stabilit la alin. (1) și nu a informat în scris solicitantul (beneficiarul) despre refuz, autorizația de construire se consideră eliberată.

Consideră că SRL „Gonvaro-Con” a executat cu bună-credință toate angajamentele asumate. Direcțiile specializate din cadrul Primăriei mun. Chișinău la fel au fost receptive în elaborarea proiectelor de acte și decizii necesare. Cu toate acestea, fără vreo justificare legală, Consiliul mun. Chișinău întârzie aprobarea Deciziei de înstrăinare a terenului cu suprafața de 0,0317 ha SRL „Gonvaro-Con”, fapt ce a blocat executarea întregului proiect, înghețând investiții de milioane de lei.

La 26 noiembrie 2018 s-a adresat cu cerere prealabilă către Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, solicitând să includă în ordinea de zi a Consiliului și să aprobe Decizia despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a SRL „Gonvaro-Con” din str.

Cornului, nr. 22, mun. Chișinău și Primăria municipiului Chișinău să încheie Contract de vânzare-cumpărare cu SRL „Gonvaro-Con” a porțiunii de teren cu suprafața de 0,0317 ha, situat pe str. Cornului, nr. 22, mun. Chișinău, cu nr. cadastral XXXXX.

În termenul prevăzut de lege nu a recepționat nici un răspuns din partea autorităților publice.

Prin hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Gonvaro-Con”. S-a obligat Primarul General al municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău să includă în ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău proiectul deciziei „despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a SRL „Gonvaro-Con” din str. Cornului nr. 22, mun. Chișinău”. S-a obligat Consiliul municipal Chișinău să emită un act administrativ la cererea înaintată în acest sens de către SRL „Gonvaro-Con”. În rest, pretențiile înaintate de către SRL „Gonvaro-Con” s-au respins ca fiind neîntemeiate. (f.d. 234, 239-247, vol. I)

Instanța de fond în motivarea soluției sale a reținut că s-au respectat prevederile art. 22 din Legea cu privire la administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, fiind avizat pozitiv proiectul deciziei de operare a unor modificări în hotarele terenului cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a SRL „Gonvaro-Con” din str. Cornului nr. 22, mun. Chișinău în luna octombrie 2017, iar, autoritățile publice urmând de a include în ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău și de a examina proiectul de decizie despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a SRL „Gonvaro-Con” din str. Cornului, nr. 22, mun. Chișinău. Însă, această acțiune a fost omisă de către autoritățile publice, or, SRL „Gonvaro-Con” a prezentat probe incontestabile pentru satisfacerea cerinței.

Totodată, instanța de fond a considerat că este neîntemeiată cerința SRL „Gonvaro-Con” cu privire la obligarea autorității publice de a emite actul administrativ-încheierea contractului de vânzare-cumpărare a porțiunii de teren cu suprafața de 0,0317 ha, situat în mun. Chișinău, str. Cornului, nr. 22, cu nr. cadastral XXXXX, deoarece reprezintă un drept discreționar al autorității publice de a decide chestiunile privind soarta bunurilor proprietate municipală.

Prin decizia din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău. S-a casat integral hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. S-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Gonvaro-Con”. S-a obligat Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău să includă în ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău cererea despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a SRL „Gonvaro-Con” din str. Cornului, nr. 22, mun. Chișinău. În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate. (f.d. 49, 50-69, vol. II)

Instanța de apel în motivarea soluției sale a reținut că instanța de fond a adoptat hotărârea sa cu aprecierea eronată a probelor administrate și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural. A indicat că sunt întemeiate pretențiile

SRL „Gonvaro-Con” cu privire la obligarea Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău să includă în ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău cererea despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a SRL „Gonvaro-Con” din str. Cornului, nr. 22, mun. Chișinău.

Suplimentar a menționat că instanța de judecată nu poate substitui autoritățile administrației publice locale prin emiterea hotărârilor de obligare a acestora să aprobe anumite decizii s-au să oblige autoritatea publică să încheie contractul de vânzare-cumpărare cu SRL „Gonvaro-Con” a porțiunii de teren cu suprafața de 0,0317 ha, situat pe str. Cornului, nr. 22, mun. Chișinău, cu nr. cadastral XXXXX. Totodată, a menționat că în lipsa unei soluții date de autoritatea publică vizată privind încheierea contractului de vânzare-cumpărare a porțiunii de teren cu suprafața de 0,0317, situat pe str. Cornului, nr. 22, mun. Chișinău, cu nr. cadastral XXXXX, SRL „Gonvaro-Con” în mod pripit a inițiat acțiunea de contencios administrativ în această parte, fiind îndreptățită să conteste eventuala soluție defavorabilă.

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 17 februarie 2020 Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au depus recurs nemotivat, iar la data de 20 martie 2020 au depus recursul motivat, prin intermediul oficiului poștal, înregistrat în Grefa Curții Supreme de Justiție la data de 24 martie 2020. (f.d. 70-71, 88-93, vol. II)

Prin recursul înaintat reprezentantul recurenților a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a respinge integral acțiunea înaintată de către SRL „Gonvaro-Con”, invocând că instanța de apel nu a cercetat pe deplin toate circumstanțele cauzei, nu a luat în considerație argumentele și probele prezentate de pârâți, fiind adoptată o decizie cu încălcarea normelor de drept material și cu interpretarea eronată a legii.

Consideră că instanța și-a depășit competența, dictând printr-o hotărâre judecătorească modalitatea de soluționare a cererii prealabile, și anume, pârâțul nu numai să examineze repetat cererea prealabilă după bunul plac al petiționarilor, dar și includerea pe ordinea de zi a proiectului cu încălcarea procedurii stabilite, emiterea actului care nu se mai încadrează în temeiurile indicate, aceasta fiind o imixtiune în competențele exclusive ale autorității publice deliberative și executive a administrației publice locale.

La 12 martie 2020 SRL „Gonvaro-Con” a depus referință, solicitând declararea recursului inadmisibilă, sau respins ca fiind neîntemeiat. (f.d. 82-86, vol. II)

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și în referință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor

examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 05 februarie 2020.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, care la 03 martie 2020 a fost recepționată de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău. (f.d. 76, vol. II)

Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, în conformitate cu prevederile art. 245 alin. (1) din Codul administrativ au depus prin intermediul oficiului poștal la 20 martie 2020, cererea de recurs, fiind înregistrată la 24 martie 2020. (f.d. 88-93, vol. II)

Astfel, instanța de recurs consideră că Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, s-au conformat prevederilor legale și au depus recursul în termenul prevăzut de lege.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de

admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenței la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, inadmisibil.

În conformitate cu art.193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh